

Mottagare:

s.remissvar@regeringskansliet.se

s.hc@regeringskansliet.se

Östersund 2025-01-19

Remissvar avseende betänkandet Livsviktigt lärande-fler vägar till kunskap för att förebygga suicid (SOU 2024:66)

Diarienummer S2024/01708

Riksföreningen för skolsköterskor har tagit del av betänkandet och önskar framföra följande:

Sammanfattning

Riksföreningen för skolsköterskor instämmer i utredarens förslag att utveckla det suicidpreventiva lärandet i samhället. Det finns ett bredare behov av lärande där fler samhällsaktörer bidrar till att öka förståelsen för vad som kan förebygga och förhindra suicid. Riksföreningen instämmer med förslaget att Folkhälsomyndigheten får i uppdrag att bidra till en kunskapshöjning efter suicid och suicidförsök genom en särskild tillsynsinsats som utredaren föreslagit. Särskilt viktigt att samtliga suicid bland barn bör utredas. Därför är det bra att se över om det kan införas sekretessbrytande bestämmelser mellan hälso- och sjukvård, verksamheter inom socialtjänst och LSS verksamheter samt att Rättsmedicinalverket får en uppgiftsskyldighet till hälso- och sjukvård, LSS verksamheter samt socialtjänst för att de på ett systematiskt sätt ska kunna få kännedom om suicid.

Riksföreningen anser att remissen är genomarbetad och bra och ställer sig positiva till de tre övergripande förslagen. Följande synpunkter önskar vi framföra:

6.3.4 Riksföreningen för skolsköterskor instämmer att förebyggande åtgärder behöver utvecklas. I de fall som där suicid inträffat i skolan blir skolans och elevhälsans roll fokuserad på krishantering och det är ovanligt att ärenden utreds i lärande syfte. Därför skulle utredningsförslaget om att IVO får en särskild tillsynsinsats gällande suicid öka systematiseringen och även öka inläringen för elevhälsa och skola.

6.4.3 Att IVO får en tillsynsinsats skulle öka lärandet för elevhälsan och skolan eftersom det just nu inte finns något systematiskt kvalitetsarbete eller kontroll kring att skolan utreder suicid. Skolinspektionen får ibland kännedom om suicid, men Skolinspektionen följer inte upp skolans eventuella lärande eller utredningsprocess med anledning av suicid. Riksföreningen för skolsköterskor anser också att personal som möter individer med risk för suicid har ett

behov av ökade kunskaper och kompetens för att kunna förebygga och hantera suicid.

8.1.4 Riksföreningen för skolsköterskor håller med om att suicid bland barn är särskilt angeläget och ser behov av att öka kunskapen i skolan. Gällande förslaget om ett nationellt ansvar att utreda samtliga suicid bland barn så är det viktigt att skolan blir inkopplad i utredningen. Då får skolan möjlighet till lärdom och även en kunskapshöjning som kan bidra till att styrning av resurser och hur organisationen och utformning av stöd kan förbättras.

8.2.3 Riksföreningen för skolsköterskor anser att skrivningen och formuleringen om sekretess och samtycke bör förtydligas. Det kan förstås som om det är oklart om samtycke behövs för att inhämta information från skolan eller om information kommer att finnas genom den nationella utredningsenheten.

8.3.2 Riksföreningen för skolsköterskor anser att det är av stor vikt att Folkhälsomyndigheten får i utvecklingsuppdrag att stödja lokala aktörer för att bygga upp en fungerande struktur, organisation och process för samverkan kring suicidpreventiva analyser.

10.1.1 Riksföreningen för skolsköterskor anser att elevhälsans medicinska insats (EMI) skulle ha stor hjälp av om det stödmaterial som Folkhälsomyndighetens och Socialstyrelsens tagit fram gällande efterlevandestöd kan kompletteras med information riktad till EMI. Detta då elevhälsan har en viktig roll att spela i sammanhanget.

Riksföreningen för skolsköterskor anser att elevhälsans medicinska insats (EMI) skulle kunna vara ett stort stöd för de barn som drabbas av en närståendes suicid. Därför är det särskilt viktigt att den vårdenhet/myndighet som har kännedom om ett suicid har som rutin att involvera barnets skola och dess elevhälsa.

10.2.2 Flera internationella studier slår fast att unga som i barndomen mist en förälder i suicid löper ökad risk att drabbas av psykisk ohälsa till följd av komplicerad sorg och psykologiskt lidande. Problemen kan yttra sig som ångest, traumatisk stress, långvarig nedstämdhet och depression, med ökad benägenhet för social isolering, alkohol och drogberoende liksom suicidtankar och -handlingar. Barn som förlorar en förälder i suicid riskerar också lägre genomsnittliga grundskolebetyg vilket i sin tur kan leda till sämre möjligheter för vidareutbildning på gymnasienivå. Riksföreningen för skolsköterskor vill därför betona vikten av att dessa barn behöver uppmärksammas av skolan och dess elevhälsa för att kunna se behov och ge stöd på rätt sätt i ett tidigt skede. Även barn som anhöriga behöver få ett mer likvärdigt och långvarigt stöd och som det beskrivs är skolornas krisplaner inte tillräckliga, framförallt inte långsiktigt.

RIKSFÖRENINGEN FÖR SKOLSKÖTERSKOR

SEKTION I SVENSK SJUKSKÖTERSKEFÖRENING

10.4.1 Riksföreningen för skolsköterskor håller med om den bild av elevhälsan som ges om att barns behov riskerar att förbises. Just för att det inte finns kännedom vad elevhälsan har för uppdrag och att elevhälsan inte används som den resurs den skulle kunna vara.

Riksföreningen håller också med om att det inte alltid ingår i skolans systematiska kvalitetsarbete att analysera lärmiljöerna. Att rektorer och huvudmän ibland saknar kunskap om elevhälsan uppdrag. Vi skulle därför vilja föreslå att se över vad som ingår i rektorsutbildningen gällande elevhälsans alla professioner.

11.2 Riksföreningen för skolsköterskor håller med om att elevers olika tillgång till elevhälsa är ett problem och detta medför att det inte kan bli någon likvärdighet i uppföljning av elever. Det är viktigt, anser Riksföreningen, att likvärdigheten för elevhälsan i Sveriges skolor säkerställs.

Mia Göransdotter Hammar

Ordförande

Riksföreningen för skolsköterskor

Jenny Nordfors

Ledamot

Riksföreningen för skolsköterskor

Christina Harang

Ledamot

Riksföreningen för skolsköterskor